

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **E. T.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 8. 2017, č. j. JMK 121707/2017, sp. zn. S-JMK 100420/2017/OD/VW, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 4. 2018, č. j. 73 A 57/2017 - 53,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 24. 5. 2017, č. j. 207026/2016 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

[2] Dle rozhodnutí správního orgánu I. stupně se stěžovatel dopustil spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), tím, že v rozporu s § 10 téhož zákona jako provozovatel vozidla RZ: X nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemní komunikaci stanovená tímto zákonem. Automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy bylo zjištěno, že dne 1. 4. 2016 ve

12:11 hodin v Holasicích, na ul. Brněnská č. p. X blíže neustanovený řidič vozidla RZ: X překročil nejvyšší povolenou rychlost v obci o 20 km/h a více, kdy v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, jel rychlostí 73 km/h, resp. 70 km/h (dle toleranční odchylky měření 3 km/h). Tím došlo k porušení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a ke spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 téhož zákona. Stěžovateli byla uložena pokuta ve výši 2 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[3] Stěžovatel podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, v němž namítal protiústavnost § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, podjatost úředních osob, neprojednání správního deliktu ve společném řízení, nesplnění zákonných podmínek měření, chybné zjištění skutkového stavu, zánik odpovědnosti za správní delikt, absenci úvah o příznivosti pozdější právní úpravy a nesrozumitelnost a neúplnost výroku. Žalovaný neshledal odvolací námitky důvodnými a odvolání výše napadeným rozhodnutím zamítl.

[4] Rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel správní žalobou, kterou krajský soud zamítl. Jednotlivé žalobní námitky vypořádal následovně.

[5] Byť výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně neobsahoval konstatování viny, nejedná se o vadu způsobující nesrozumitelnost rozhodnutí. Dle usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016 - 46, na výrok rozhodnutí o správním deliktu nedopadá § 77 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ale § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Postačí, že je z něj patrné, že se účastník řízení dopustil správního deliktu, v čem tento skutkově spočíval a jak jednání účastníka řízení bylo hodnoceno po právní stránce. Vadou není ani to, že výrok neobsahoval odkaz na přesný odstavec § 10 zákona o silničním provozu. Tento odkaz je vyjádřen doslovným zněním, které nelze zaměnit s textací jiného odstavce daného ustanovení. Ve výroku je uvedena odkazující norma, norma, která měla být řidičem porušena a je uvedena i norma, dle které by mohl být řidič sankcionován. Kromě právní kvalifikace jednání je ve výroku popsáno místo, čas a způsob spáchání deliktního jednání.

[6] Rychloměr použitý při měření stěžovatelem provozovaného vozidla splňuje definici automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích (dále jen „automat“). Tato skutečnost byla uvedena v rozhodnutích správních orgánů, přičemž podrobné informace o typu a funkcích rychloměru byly obsaženy v listinách, jež jsou součástí správního spisu (ověřovací list, radarový záznam).

[7] Důvodná není ani námitka, že skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla v době rozhodování žalovaného neexistovala. Dle nové úpravy správního trestání pojem přestupek zahrnuje také tzv. jiné správní delikty. Z porovnání znění skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla před účinností zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla po účinnosti tohoto zákona jasně vyplývá, že skutkovou podstatu porušení povinnosti provozovatele vozidla nová právní úprava převzala, pouze terminologicky upravila pojmosloví. Deliktní jednání spáchané za účinnosti dřívějších předpisů nepřestalo být trestné, když je nová právní úprava shodná.

pokračování

[8] Soud se neztotožnil s názorem stěžovatele, že znakem skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla bylo i zavinění, neboť zákon č. 183/2017 Sb., který ukotvil objektivní odpovědnost provozovatele vozidla, nabyl účinnosti až dne 13. 7. 2017. Uvedl, že zákon o odpovědnosti za přestupky i zákon č. 183/2017 Sb., nabyly účinnosti dnem 1. 7. 2017. U zákona č. 183/2017 Sb. byla zkrácena legisvakanční lhůta z obvyklých 15 dnů proto, aby nabyl účinnosti ve stejný den jako zákon o odpovědnosti za přestupky a zákon č. 251/2016 Sb. Jednalo se o tzv. doprovodnou normu, u níž není výjimkou nabytí účinnosti krátce po jejím vyhlášení. V daném případě zkrácení legisvakanční lhůty nic nebránilo, neboť pro provozovatele vozidla nedošlo k žádné faktické změně v právní úpravě. Z ničeho nevyplývá, že by zákonodárce v průběhu přípravy nové úpravy správního trestání uvažoval o přechodu k subjektivní odpovědnosti provozovatele vozidla. Nebyl tedy důvod pro aplikaci příznivější úpravy, jelikož žádná právní úprava, podle které mělo být zkoumáno zavinění provozovatele, nikdy účinná nebyla.

[9] Žalovaný v napadeném rozhodnutí správně zhodnotil právní úpravu před a po účinnosti zákona č. 183/2017 Sb. Jelikož jsou v otázce druhu a výměry sankce totožné, správně použil úpravu ve znění účinném v době spáchání správního deliktu. Nelze mít žádných pochyb o stanovené sankci, když se její úprava nijak nezměnila a zůstala stále stejná.

[10] Mimořádné snížení pokuty je toliko procesním ustanovením. Z hlediska jeho aplikace lze vycházet analogicky z úpravy trestního práva, kde platí, že k okolnosti odůvodňující mimořádné snížení trestu odnětí svobody nelze přihlídnout jako k okolnosti polehčující. Mimořádné snížení pokuty rovněž cílí na skutečnosti odlišné od polehčujících okolností. Pokud nemá správní orgán k mimořádnému snížení pokuty přistupovat jako k okolnosti polehčující (které je při stanovení výměry sankce povinen zvážit), nemá povinnost sdělovat v rámci odůvodnění, že důvody pro užití § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky neshledal. Ani sám stěžovatel žádné skutečnosti odůvodňující mimořádné snížení pokuty neuvedl, zvolená procesní obrana jej z toho benefícia zákona naopak jasně diskvalifikuje.

[11] Z § 79a zákona o silničním provozu je zcela zřejmé, že měření rychlosti obecní policií není vázáno na označení úseku dopravní značkou. Deliktní jednání v souzené věci bylo zjištěno pomocí stacionárního radaru, nejednalo se o úsekové měření rychlosti. Argumentace stěžovatele je nepřipadná.

[12] K otázce protiústavnosti § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, krajský soud odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 - 40, ze dne 23. 6. 2016, č. j. 6 As 128/2015 - 32, a další, s jejichž závěry se plně ztotožňuje.

[13] Krajský soud neshledal, že by rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nevypořádání námítky absence vedení společného řízení. Ve správním spise je založen originál rozhodnutí, kde je tato námitka vypořádána. Stěžovatel předložil kopii tohoto rozhodnutí, kde vypořádání námítky chybí. Jelikož stěžovatel nepředložil důkazní návrhy k prokázání obsahu listiny, která mu byla doručena, vycházel krajský soud z předpokladu správnosti správního spisu a z originálu tam založeného rozhodnutí. Nelze přitom přezkoumat správnost závěrů žalovaného, protože není zřejmé, na základě čeho

dospěl ke zjištění ve vztahu k druhému přestupku (správnímu deliktu) ze dne 15. 4. 2016. Tato vada však nedosahuje takové intenzity, aby pro ni bylo třeba napadené rozhodnutí rušit. Stěžovatel netvrdí, že by o deliktu ze dne 15. 4. 2016 již bylo rozhodnuto a jakým způsobem toto rozhodnutí zasáhlo do jeho práv s ohledem na aplikaci absorpční zásady. Dotčení procesních práv, které stěžovatel namítal, není relevantním důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí. Zásadní je, že stěžovateli zůstává právo brojit proti pozdějšímu rozhodnutí námitkou o nedodržení zásady absorpce sazeb.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[14] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost z následujících důvodů.

[15] Krajský soud nesprávně posoudil právní otázku týkající se srozumitelnosti výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Ve výroku tohoto rozhodnutí bylo uvedeno, že „došlo ke spáchání správního deliktu“, avšak nebylo konstatováno, že by byl uznán vinným ze spáchání správního deliktu stěžovatel. Vyslovení viny ve výroku rozhodnutí je klíčové a zásadní. Bez něj není zřejmé, že byl někdo uznán vinným, a ani to, která osoba. V daném případě byly ve výroku zmíněny dva subjekty, jakož i dvě skutkové podstaty, a nejde se tedy spokojit s tvrzením v trpném rodě, že došlo ke spáchání správního deliktu, aniž by se z rozhodnutí jasně a jednoznačně podávalo, kdo je z jeho spáchání uznáván vinným (či zda vůbec někdo).

[16] Nesprávně byla posouzena i otázka zákonnosti výroku správního rozhodnutí. Správní orgán I. stupně v něm totiž neuvedl odkaz na primární porušenou právní normu. Pouze popsal znění skutkové podstaty § 125f odst. 1 silničního zákona, aniž by tvrdil, že stěžovatel porušil právě § 10 odst. 3 silničního zákona. Odkaz krajského soudu na usnesení rozšířeného senátu č. j. 4 As 165/2016 - 46, a na jeho rozsudek č. j. 41 A 58/2014 - 31, je nepřipadný. Z těchto naopak vyplývá, že správní orgán musí specifikovat, která z povinností stanovených v určitém paragrafu byla porušena.

[17] Krajský soud aproboval nepřezkoumatelné rozhodnutí, neboť správní orgány nevymezily definiční znaky automatu. Tuto úvahu za ně nemůže provést krajský soud, s jehož definicí se navíc stěžovatel neztotožňuje. Odkazuje na vyjádření Českého metrologického institutu ze dne 4. 5. 2018, podle něhož způsob spuštění měření nepředstavuje automatizaci měření a na vyjádření Českého metrologického institutu ze dne 20. 4. 2018, v němž jsou uvedeny definiční znaky automatu. Dále odkazuje na stanovisko Ministerstva dopravy, č. j. 102/2013-160-ODS/4, které se vyjadřuje k tomu, co je automat. Pokud by správní orgány definovaly pojem automat, mohl stěžovatel argumentovat tím, že policisté byli u měření přítomni a některé řidiče zastavovali a ztotožňovali. Jedná se o neurčitý právní pojem, jehož obsah je nejasný a měl být v souladu s názorem vyjádřeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2015, č. j. 9 As 12/2014 - 86, vysvětlen. Nedisponoval-li správní orgán žádnými podklady o tom, že rychloměr je automatem, měl vycházet z toho, že se o automat nejednalo. Ověřovací list a záznam o přestupku neprokazují, že se jedná o automat. V záznamu o přestupku je uvedeno, že se jedná o „automatické měření“, což však neznamená, že jde o plně automatizované měření bez obsluhy. Navíc je zde údaj

pokračování

o osobě, která rychloměr nastavila, což jednoznačně implikuje, že nebyl užíván bez lidské obsluhy.

[18] Krajský soud se zabýval námitkou, že jednání stěžovatele mělo být projednáno jako přestupek provozovatele vozidla, neboť tato skutková podstata je pro něj příznivější a dospěl k závěru, že tomu tak není. Tímto se však měly zabývat již správní orgány. Navíc nedošlo pouze k terminologické změně. Doktrína trestání za správní delikt provozovatele vozidla a doktrína trestání za přestupek provozovatele vozidla je totiž zcela odlišná. Byť znění skutkové podstaty je formulováno velmi podobně, na každou z těchto kategorií protiprávního jednání dopadá subsidiárně odlišná úprava. Skutková podstata přestupku provozovatele vozidla je v mnoha aspektech výhodnější, neboť zahrnuje právo na ústní jednání, výhodnější prekluzivní lhůty, možnost mimořádného snížení výměry pokuty, možnost upuštění od správního trestu. Krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, neboť vypořádal pouze jeden aspekt možné výhodnosti skutkové podstaty pro stěžovatele, nadto účelově. Krajský soud se zabýval obdobnou situací v rozsudku ze dne 28. 2. 2018, č. j. 73 A 54/2017 - 37, kde připustil, že skutková podstata přestupku provozovatele vozidla je v otázce prekluze výhodnější. Ve věci stěžovatele tuto otázku zamlčel. Pokud by byl stěžovatel trestán za přestupek provozovatele vozidla, došlo by k prekluzi daného skutku. Nadto nemohl být stěžovatel trestán za naplnění již neexistující skutkové podstaty. Skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla totiž ke dni právní moci rozhodnutí žalovaného již neexistovala.

[19] Rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný v části zabývající se námitkou absence zkoumání zavinění. Krajský soud aplikoval zákon č. 183/2017 Sb., aniž by uvedl, jak a na základě čeho dovodil, že panoval „*naléhavý právní zájem*“ na tom, aby nabyl účinnosti dříve než 15 dní od vyhlášení. Zákonodárce prosadil zásadní změny zákona při nerespektování zásad legislativního procesu. Pochybení veřejné moci nemůže jít k tíži soukromým osobám. Krajský soud vyložil právo v neprospěch stěžovatele, který vycházel z toho, že jeho odpovědnost se změní na subjektivní, a byl překvapen, že zákonodárce na poslední chvíli prosadil zásadní změnu. Argumenty krajského soudu na podporu závěru, že zákon č. 183/2017 Sb. nabyl účinnosti dne 1. 7. 2017, neobstojí. Zákon č. 183/2017 Sb. nabyl účinnosti až 14. 7. 2017, neboť naléhavý právní zájem na dřívější účinnosti nebyl tvrzen, prokázán, odůvodněn ani dán. V období od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 proto bylo zavinění znakovou skutkovou podstatou přestupku.

[20] Na rozdíl od krajského soudu nepovažuje § 44 zákona o přestupcích za procesněprávní, neboť fakticky normuje možné rozmezí sankce. Souhlasí s krajským soudem, že žádný právní předpis nestanoví povinnost uvádět úvahu nad mimořádným snížením výměry pokuty v odůvodnění rozhodnutí. Správní orgány však úvahu nad aplikací tohoto institutu vůbec neprovedly. Zjevně se mylně domnívaly, že jej vůbec aplikovat nelze. Stěžovatel v žalobě uvedl důvody, pro které bylo možné k mimořádnému snížení sankce přistoupit (nebyly žádné přitěžující okolnosti, sankce měla preventivní účel, i uložení nižší sankce by bylo dosaženo nápravy pachatele). Již skutečnosti obsažené ve spise nasvědčovaly tomu, že důvody pro mimořádné snížení sankce mohou být dány. Posouzení sankce, jakož i institutu mimořádného snížení sankce, pak spadá do diskrece správního orgánu, nikoliv soudu.

[21] Skutečnost, že jiná verze rozhodnutí o odvolání byla předložena soudu stěžovatelem a jiná verze je založena ve správním spise, nemůže jít k tíži stěžovatele. Nelze po něm žádat, aby v této souvislosti nahlížel do spisu a obě verze rozhodnutí komparoval. Žalovaný tuto odvolací námitku v rozhodnutí doručeném stěžovateli nevypořádal. Již tato skutečnost způsobuje nezákonnost jeho rozhodnutí. Stěžovatel v žalobě namítal, že byl krácen na svých právech. Krajský soud nemohl hodnotit tuto námitku jako nedůvodnou, pokud neprovedl důkaz příslušným správním spisem.

[22] Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[23] Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou a navrhuje její zamítnutí. Odkazuje na odůvodnění správních rozhodnutí, své vyjádření k žalobě a na rozsudek krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[24] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[25] Kasační stížnost není důvodná.

[26] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti.

[27] Stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost rozsudku v tom, že krajský soud nevysvětlil pojem „*naléhavý právní zájem*“ a důvod, proč zákon č. 183/2017 Sb. nabyl účinnosti dříve než 15 dní po vyhlášení. Krajský soud se však podrobně zabýval přechodem na novou právní úpravu, vysvětlil její východiska a zhodnotil, zda otázka zavinění měla doznat nějaké změny z hlediska její překvapivosti pro adresáty. Zcela srozumitelně objasnil, jak v daném případě probíhal legislativní proces, a proč jej považuje za souladný se zákonem. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že rozsudek nemůže být považován za nepřezkoumatelný, pokud je z něj zřejmé, jaké skutečnosti vzal soud v úvahu, jakým názorem byl veden a tento vysvětlil. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012 - 45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 - 64). Správní orgány a soudy ovšem nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08. Napadený rozsudek uvedené podmínky přezkoumatelnosti splňuje.

[28] Dále stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost rozsudku v tom, že krajský soud aproboval rozhodnutí, které je nepřezkoumatelné, jelikož správní orgány nevysvětlily

pokračování

pojem automat. Nejvyšší správní soud konstantně judikuje, že přezkoumá-li krajský soud rozhodnutí žalovaného, které pro absenci odůvodnění nebylo přezkoumání vůbec způsobilé, zatíží vadou nepřezkoumatelnosti i své rozhodnutí (srov. rozsudky ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91, či ze dne 28. 1. 2009, č. j. 1 As 110/2008 - 99). Pokud by tedy rozhodnutí žalovaného skutečně nebylo přezkoumání vůbec způsobilé, byl by dán důvod pro zrušení napadeného rozsudku. Takovou vadou ovšem rozhodnutí žalovaného netrpí. Žalovaný se otázky povahy rychloměru věnoval v bodě 4 rozhodnutí. Uvedl, že je podstatné, *„zda je rychloměr schopen fungovat samostatně, tedy automaticky zaznamenávat a vyhodnocovat rychlost všech projíždějících vozidel, nebo zda je k výběru a měření toho kterého konkrétního vozidla nutná součinnost“* a odkázal na rozsudek krajského soudu ze dne 29. 9. 2016, č. j. 31 A 3/2015 - 37. Vymezil tedy dostatečně jasně, jaký rychloměr a z jakých důvodů považuje za automat.

[29] Stěžovatel dále namítá, že krajský soud pochybil při vypořádání námitek poukazujících na vady výroku správního rozhodnutí. Tyto spatřuje v absenci konstatování viny a v nedostatečné identifikaci ustanovení, které mělo být porušeno, jelikož ve výroku nebyl uveden konkrétní odstavec § 10 zákona o silničním provozu, který správní orgán aplikoval.

[30] Správní orgán I. stupně v úvodu rozhodnutí konstatoval, že projednal správní delikt s osobou stěžovatele, následně uvedl, k jakému deliktnímu jednání došlo, s tím, že tímto jednáním byl porušen § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a jedná se o přestupek dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 citovaného zákona. Správní orgán I. stupně skutečně ve výroku explicitně nevyslovil, že se uvedeného jednání dopustil stěžovatel. Namísto toho použil obrat, že se tohoto deliktu *„měl dopustit stěžovatel tím, že jako provozovatel vozidla (...) v rozporu s ustanovením § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemní komunikaci stanovená tímto zákonem“*.

[31] Nevyslovení viny je vadou správního rozhodnutí a v daném případě je nutno posoudit, jaké má právní důsledky, tj. zda se rozhodnutí stalo nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost, či zda se jedná o jinou vadu řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Za daných okolností lze dovodit, že se jednalo o tzv. jinou vadu řízení, která však nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Skutek byl ve výroku rozhodnutí jasně vymezen za pomoci slovního popisu i odkazu na příslušná ustanovení zákona (viz dále). Uvedl-li správní orgán I. stupně, že tento správní delikt projednal se stěžovatelem, který se jej měl dopustit, nepochybně tímto nepřímou vymezení, že se správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu dopustil právě stěžovatel. Byť výrok neobsahuje formulaci, že se jednání dopustil stěžovatel, respektive že jej správní orgán uznal vinným z popsaného jednání, nezavdává formulace výroku rozhodnutí pochybnosti o tom, že se popsaného správního deliktu dopustil právě stěžovatel. Z výroku je zřejmé, která osoba se správního deliktu dopustila, když je jasně identifikován osobními údaji pouze stěžovatel jakožto provozovatel vozidla (se kterým byl delikt projednán) a o jiné osobě se zde konkrétně nehovoří. Z rozhodnutí je tedy dostatečně zřejmé, za porušení kterého zákonného ustanovení a která osoba byla postižena, byť bylo stiženo formální vadou.

[32] Ve shodě s krajským soudem má Nejvyšší správní soud za to, že výrok rozhodnutí je rovněž dostatečně určitý, přestože neobsahuje přesný odkaz na konkrétní odstavec aplikované právní normy (§ 10 zákona o silničním provozu). Rovněž považuje za příléhavý odkaz krajského soudu na usnesení rozšířeného senátu č. j. 4 As 165/2016 - 46, neboť se zabývá náležitostmi výroku správních rozhodnutí v oblasti správního trestání.

[33] Dle citovaného usnesení rozšířeného senátu je správní orgán rozhodující o správním deliktu povinen ve výroku rozhodnutí uvést všechna ustanovení, která tvoří v souhrnu právní normu odpovídající skutkové podstatě správního deliktu. Správní orgán I. stupně v rozhodnutí odkázal na § 10 zákona o silničním provozu, aniž by specifikoval, že došlo k porušení třetího odstavce dané normy. Dle citovaného usnesení rozšířeného senátu je pro posouzení závažnosti takového pochybení důležité zejména to, zda vymezení skutku ve výroku rozhodnutí dovoluje učinit jednoznačný závěr, jakou normu pachatel vlastně porušil.

[34] V dané věci správní orgán I. stupně ve výroku rozhodnutí mimo jiné konstatoval, že stěžovatel: „*jako provozovatel vozidla r. z.: X v rozporu s ustanovením § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemní komunikaci stanovená tímto zákonem.*“ Uvedl tedy slovní přepis skutkové podstaty § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, podle něhož *provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem* (§ 125f odst. 1 zákona o silničním provozu totiž doslovně opakuje skutkovou podstatu § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu). Tímto doslovným zněním správní orgán I. stupně jednoznačně vyjádřil, jaký konkrétní odstavec § 10 aplikoval. Stěžovatel nemohl mít s ohledem na znění výroku žádných pochyb o právní kvalifikaci skutku kladeného mu za vinu. Přestože by bylo vskutku vhodnější a přesvědčivější, pokud by správní orgán I. stupně přesně označil ve výroku rozhodnutí aplikované ustanovení i jeho odstavcem, závažnost pochybení při formulaci výroku rozhodnutí nebyla v daném případě natolik vysoká, aby způsobila nezákonnost rozhodnutí.

[35] Stěžovatel dále namítá, že nebylo prokázáno naplnění požadavku § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, tedy změření rychlosti vozidla za pomoci automatu.

[36] Jak plyne z rozsudku krajského i judikatury Nejvyššího správního soudu, žádný právní předpis nedefinuje, co se rozumí automatem ve smyslu § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu. Jedná se především o technické prostředky trvale nainstalované a zpravidla pevně zabudované na určitém místě, které nevyžadují přítomnost obsluhujícího personálu. Takové měřidlo je obsluhou toliko umístěno, nainstalováno, případně spuštěno, avšak samotné měření již probíhá automaticky bez toho, aby obsluha takové zařízení ovládala. Charakter automatu je tak dán automatizovaným měřením, které probíhá bez vlivu obsluhy.

[37] Pro posouzení toho, zda se jedná o automat, je zcela nerozhodné, že dle záznamu o měření byl rychloměr nastaven konkrétní osobou, jejíž jméno je v záznamu uvedeno. Tato skutečnost však sama o sobě neznamená, že by se nejednalo o automat. V případě jakéhokoli stacionárního rychloměru je nezbytné přístroj před uvedením do provozu správně nastavit a umístit v souladu s pokyny výrobce tak, aby byla zajištěna jeho správná

pokračování

funkčnost. To, že obsluha rychloměr nastaví, ustaví do správné polohy, vybírá měřící stanoviště apod. je pro způsob měření (automaticky nebo manuální režim) zcela irelevantní. Takovou argumentaci by bylo možné následně vztáhnout k jakémukoliv rychloměru, protože každý (i stacionární) rychloměr musí někdo nastavit, upravit do správné polohy a dokonce i vybrat měřící stanoviště. Jinak by za automat bylo možno ad absurdum považovat pouze takový rychloměr, který se sám nastaví, ustaví do správné polohy a dokonce si vybere samostatně měřící stanoviště, což ani při současném technologickém pokroku není reálně představitelné. Podstatné je pouze to, zda je rychloměr schopen fungovat samostatně, tedy automaticky zaznamenávat a vyhodnocovat rychlost všech projíždějících vozidel, nebo zda je k výběru a měření rychlosti konkrétního vozidla nutná součinnost lidské obsluhy.

[38] Rychloměry nelze rozlišovat na základě toho, zda jsou nastaveny jen jednou a následně se stále nachází na jediném místě nebo jsou opakovaně nastavovány a umísťovány na rozličných stanovištích. Jediným dělicím kritériem je režim měření, tedy automatický, kdy jsou snímána veškerá projíždějící vozidla a zaznamenávána jejich rychlost, a manuální, kdy výběr měřeného vozu a měření rychlosti provádí sama obsluha rychloměru (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2017, č. j. 7 As 282/2016 - 38, ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 As 213/2017 - 37). Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že ze správního spisu (oznámení přestupku ze dne 15. 4. 2016, č. j. MPŽI/16041507269 spolu s radarovým záznamem a schválení úseku pro stacionární měření rychlosti MP Židlochovice ze dne 5. 6. 2015) jasně vyplývá, že rychloměr pracoval v automatizovaném režimu bez obsluhy. Ověřovací list č. 213/15 ze dne 22. 10. 2015 prokazuje, že použitý automat byl vyzkoušen, ověřen a certifikován, a tudíž byl plně způsobilý k měření rychlosti.

[39] Závěr stanoviska Ministerstva dopravy, č. j. 102/2013-160-ODS/4, tedy že automatické měření není takové, u kterého se nacházejí policisté a některá vozidla zastavují, je s ohledem na výše uvedené irelevantní. Navíc není s výše uvedeným nijak v rozporu.

[40] Vyjádření Českého metrologického institutu ze dne 4. 5. 2018 a 20. 4. 2018, která stěžovatel přiložil ke kasační stížnosti, nemohou být důkazem v řízení před Nejvyšším správním soudem, jelikož nebyla předložena v předchozím řízení u krajského soudu, ač být předložena mohla (nic nebránilo stěžovateli, aby si tato vyjádření vyžádal od institutu dříve, když správní řízení probíhá již od roku 2016).

[41] V další kasační námitce stěžovatel poukazuje na změnu právní úpravy, k níž došlo v průběhu správního řízení (konkrétně po vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně dne 24. 5. 2017). S účinností od 1. 7. 2017 byl zrušen zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a nahrazen zákonem o odpovědnosti za přestupky a zákonem č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Současně došlo k novelizaci zákona o silničním provozu.

[42] Dle stěžovatele se měly správní orgány zabývat „výhodností“ nové právní úpravy. To však žalovaný učinil. Poukázal na § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého platí, že *na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější*. Navázal, že s účinností od 1. 7.

2017 je druh a výměra správního trestu upravena v § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu ve stejném druhu a výměře, jako sankce (nyní správní trest) podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu účinného do 30. 6. 2017, a proto se použije dosavadní právní úprava.

[43] K námitce, že krajský soud nesprávně posoudil otázku aplikovatelné právní úpravy, neboť vypořádal pouze jeden aspekt možné výhodnosti skutkové podstaty, avšak opomenul, že nová právní úprava je pro stěžovatele výhodnější v mnoha dalších ohledech, o čemž však měl provést úvahu správní orgán, Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud se srovnáním staré a nové právní úpravy zabýval. Zásada použití pozdější příznivější právní úpravy zakotvená v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod a provedená § 7 odst. 1 zákona o přestupcích, resp. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky však neznámá, že správní orgán, či soud je povinen vypracovat rozsáhlý traktát na téma srovnání právní úpravy účinné v době spáchání deliktu a právní úpravy účinné v době rozhodování správních orgánů. Výhodnost právní úpravy pro pachatele je sice třeba posoudit komplexně, avšak zároveň s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu, tedy nikoli hypoteticky a teoreticky s ohledem na všechny možné i nemožné okolnosti, jak se toho ve své podstatě domáhá stěžovatel (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu dne 27. 6. 2018, č. j. 4 As 114/2018 - 49).

[44] Nelze pak přisvědčit názoru stěžovatele, že by dle nové právní úpravy prekluzivní lhůta k projednání správního deliktu (nyní přestupku) uplynula. V daném případě ke spáchání deliktu došlo dne 1. 4. 2016. Dle § 30 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky činí promlčecí doba 1 rok. Správní řízení bylo zahájeno dne 2. 3. 2017. K tomuto datu se běh lhůty přerušuje [§ 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky], tj. začala běžet nová promlčecí doba s tím, že odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání.

[45] K argumentaci stěžovatele, v níž se neztotožnil se závěrem krajského soudu, že došlo pouze k terminologické změně a vyjádřil přesvědčení, že doktrína týkající se trestání za správní delikt provozovatele vozidla a za přestupek je zcela odlišná, lze opět odkázat na závěry rozsudku č. j. 4 As 114/2018 - 49. Tento potvrzuje názor krajského soudu, že z důvodu terminologického sjednocení a zjednodušení právní úpravy správního trestání jsou nadále správní delikty považované za přestupky bez toho, že by chování provozovatele vozidla, kterého se dopustil stěžovatel, přestalo být sankciováno a považováno za protiprávní.

[46] Neobstojí ani námitka stěžovatele, že nemohl být potrestán, neboť skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla již ke dni právní moci rozhodnutí žalovaného neexistovala. Jednání stěžovatele totiž bylo trestné jak podle právní úpravy obsažené v zákoně o silničním provozu účinném do 30. 6. 2017, tak podle pozdějšího znění tohoto zákona. Žalovaný proto nepochybil, když odvolání žalobce zamítl s poukazem na skutečnost, že druh a výměra správního trestu v § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu je ve stejném druhu a výměře, jako sankce (nyní správní trest) podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu účinného do 30. 6. 2017, a proto se použije dosavadní právní úprava. Rozhodující tedy v souhrnu je to, že v posuzovaném případě by použití pozdější právní úpravy vedlo ke shodnému výsledku jako použití právní úpravy účinné ke dni spáchání deliktu, tudíž správní orgány správně aplikovaly staré právo.

pokračování

[47] Další námitkou stěžovatel brojí proti závěru krajského soudu, že v období 1. - 14. 7. 2017 neplatila právní úprava, podle níž by znakem skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla bylo i zavinění.

[48] Zákonem č. 183/2017 Sb., byl do § 125f zákona o silničním provozu doplněn třetí odstavec, podle něhož *[k]odpovědnosti fyzické osoby za přestupek podle odstavce 1 se nevyžaduje zavinění*. Stěžovatel zpochybňuje legislativní proces přijetí citované novely zákona o silničním provozu, konkrétně pak délku trvání legisvakanční lhůty, která byla zkrácena na méně než 15 dní. Dle jeho názoru nabyla novela účinnosti uplynutím 15 dnů od jeho vyhlášení, tj. dnem 14. 7. 2017. Proto v době 1. – 14. 7. 2017 neplatila pro přestupky provozovatele vozidla objektivní, nýbrž subjektivní odpovědnost, k čemuž mělo být ve správním řízení přihlédnuto.

[49] V § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb. je stanoveno, že *[p]okud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení*. *Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení*. V daném případě zákonodárce využil větu druhou citovaného ustanovení a z důvodů, které považoval za naléhavý obecný zájem a které podrobně popsal v důvodové zprávě, přikročil ke zkrácení doby mezi vyhlášením a účinností právního předpisu.

[50] V důvodové zprávě k zákonu č. 183/2017 Sb., je uvedeno: „*V návaznosti na zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 3. srpna pod č. 250/2016 Sb.) a zákon o některých přestupcích (zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 3. srpna 2016 pod č. 251/2016 Sb.) byl připraven návrh doprovodného zákona, který obsahuje návrh nezbytných změn v zákonech obsahujících skutkové podstaty přestupků a dosavadních správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zákon o některých přestupcích i doprovodný zákon nabudou účinnosti shodně, tj. 1. července 2017. (...) Na základě koncepce reformy správního trestání předkladatel navrhované regulace z titulu plnění koordinační úlohy v oblasti právní úpravy správního trestání podle § 12 odst. 2 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dlouhodobě zastává a prosazuje názor, že typové znaky skutkových podstat přestupků a jiných správních deliktů by měly být z povahy věci obsaženy v zákonech, které obsahují povinnosti, jejichž porušení je znakem těchto skutkových podstat. (...) Tento proces však nebyl dosud dokončen, a proto se navrhuje, aby součástí doprovodného zákona byl rovněž převod zbývajících skutkových podstat do zvláštních zákonů obsahujících právní úpravu povinností, jejichž porušení je znakem těchto skutkových podstat.*“

[51] Jak je patrné z výše uvedeného, zákonodárce z důvodu jednoty právního řádu, sjednocení data účinnosti předpisů, jež spolu úzce souvisí a ukončení procesu, který měl za cíl zjednodušit orientaci v přestupkových zákonech, zvolil cestu zkrácení legisvakanční lhůty. Tento postup je zcela legitimní. Zákon byl přijat a stal se účinným tak, jak předvídají jeho ustanovení. Zdejší soud souhlasí s krajským soudem, že zde není důvod pro postoupení věci Ústavnímu soudu, neboť datum nabytí účinnosti nebylo stanoveno v rozporu s ústavním pořádkem.

[52] Jak původní právní úprava zákona o silničním provozu, tak i právní úprava novelizovaná, obsahují ustanovení o objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla a nic nenasvědčuje tomu, že záměrem zákonodárce, byť i jen dočasně, bylo toto pravidlo změnit a prokazovat zavinění. Daný správní delikt/přestupek má v zákoně své místo pro případ, kdy není možné seznat řidiče vozidla, který konkrétní skutek spáchal, a současně existuje společenský zájem na dodržování zákona a jeho cíleném vymáhání. Tento přístup je ústavně konformní (srov. nález Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16).

[53] Stěžovatel rovněž namítl, že nebyl zohledněn § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky dle kterého je možné pokutu uložit *v částce nižší, než je zákonem stanovená dolní hranice sazby pokuty, jestliže a) vzhledem k okolnostem případu a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že i tak lze jeho nápravy dosáhnout, b) je pokuta ukládána za pokus přestupku, c) pokuta uložená v rámci zákonem stanovené dolní hranice sazby by byla vzhledem k poměrům pachatele nepřiměřeně přísná, nebo d) pachatel spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost.*

[54] Dle stěžovatele žalovaný ohledně mimořádného snížení výměry sankce vůbec neprováděl správní uvážení, ač byly naplněny podmínky podle § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. K otázce, jakým způsobem je třeba aplikovat § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky, se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 6. 2018, č. j. 4 As 96/2018 - 45, v němž vyslovil, že „zákonodárce nekoncepoval institut mimořádného snížení výměry pokuty jako institut návrhový, a je proto povinností správního orgánu zvážit, zda jsou dány důvody k postupu podle tohoto ustanovení. Tím totiž dojde k naplnění zásady zákonnosti trestání a zásady individualizace sankce. Zároveň však je třeba uvést, že se jedná o mimořádný institut, a není proto i s přihlédnutím k zásadě procesní ekonomie na místě po správních orgánech požadovat, aby v každém jednotlivém případě v odůvodnění rozhodnutí uváděly důvody, pro které neshledaly důvody pro aplikaci tohoto institutu“ a dále uvedl, že „právní úpravu obsaženou v § 44 zákona o odpovědnosti o mimořádném snížení výměry pokuty za přestupek by bylo v zásadě možné považovat za ustanovení, které je pro pachatele příznivější, než dříve platná právní úprava, která uložení pokuty pod dolní hranicí sazby stanovené zákonem neumožňovala.“

[55] Použití zásady retroaktivity ve prospěch pachatele by tedy připadalo v úvahu, pokud by na případ stěžovatele mohl § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky alespoň teoreticky dopadat. Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že se v posuzované věci jedná o typický příklad, kdy je vhodné o mimořádném snížení sankce uvažovat, neboť přestupek nemá žádné následky, nejsou dány žádné přítěžující okolnosti, jde o jeho prvý prohřešek a nezaviněné jednání, za něž pouze nese objektivní odpovědnost. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v již citovaném rozsudku č. j. 4 As 114/2018 - 49 tyto okolnosti nemají takový charakter, aby zakládaly potřebu úvahy o aplikaci mimořádného institutu snížení výměry sankce. Jedná se o zcela standardní případ deliktního jednání postihovaného citovanými ustanoveními zákona o silničním provozu a osobních poměrů pachatele, přičemž stěžovatelem uváděné okolnosti byly správně hodnoceny s tím, že odůvodňují uložení pokuty na spodní hranici zákonné výměry.

pokračování

[56] Námitka stěžovatele, že z odůvodnění rozhodnutí žalovaného, jakož i z jeho postoje v průběhu řízení před krajským soudem je zřejmé, že žalovaný zastával názor, že § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ani nelze aplikovat z důvodu jeho časové působnosti je s ohledem na shora uvedené zcela irrelevantní a spekulativní. Výše totiž bylo jasně ukázáno, že § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky nemohlo být na případ stěžovatele aplikováno.

[57] V závěru kasační stížnosti stěžovatel brojí proti vypořádání námítky týkající se absence vedení společného řízení. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že žalovaný skutečně pochybil, když stěžovateli zaslal rozhodnutí, v němž absentovalo vypořádání uvedené námítky. Tuto skutečnost žalovaný potvrdil k dotazu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2018. Krajský soud tedy mylně stavěl na předpokladu správnosti rozhodnutí založeného ve správním spise, aniž by se zabýval příčinou zjevného rozporu mezi verzí rozhodnutí předloženou stěžovatelem a verzí rozhodnutí založenou ve správním spise, a provedl v tomto směru příslušná zjištění.

[58] Je tedy nutné posoudit, jaké právní důsledky má tato skutečnost, tj. zda se rozhodnutí žalovaného stalo nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, či zda se jedná o jinou vadu řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Za daných okolností lze dovodit, že se jednalo o tzv. jinou vadu řízení, která však neměla vliv na zákonnost rozhodnutí.

[59] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2009, č. j. 1 As 28/2009 - 62, vyplývá, že „[n]evvedl-li správní orgán v rozporu s § 57 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, společné řízení o více přestupcích téhož pachatele, není takový postup vadou řízení, je-li z odůvodnění následného rozhodnutí zřejmé, že ve věci byla aplikována zásada absorpční, zakotvená v § 12 odst. 2 citovaného zákona pro ukládání trestu za souběh přestupků.“ Tedy i v případě, že společné řízení vedeno být mělo, je tato vada zhojitelná aplikací absorpční zásady. Porušení této zásady stěžovatel v řízení před žalovaným, krajským soudem ani Nejvyšším správním soudem netvrdil. S ohledem na výše uvedené zdejší soud uzavírá, že vady spočívající v zásahu do procesních práv stěžovatele nevedením společného řízení a v nevypořádání uvedené námítky žalovaným nedosahují takové intenzity, aby odůvodnily zrušení rozhodnutí žalovaného.

IV. Závěr a náklady řízení

[60] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[61] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože podle obsahu spisu mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu